

стання показника EVA є зручнішим, оскільки не потребує наявності точного графіка платежів, який необхідний при розрахунку NPV. Практично показник EVA® розраховується так: $EVA = (\text{прибуток від звичайної діяльності} - \text{бухгалтерські коректування}) - \text{інвестований в підприємство капітал} * \text{середньозважена вартість капіталу}$ [4]

Показник економічної доданої вартості формується під впливом рентабельності капіталу, середньозваженої вартості капіталу та власне капіталу підприємства, вони виокремлюються як драйвери економічної доданої вартості, а фактори, що здійснюють вплив на драйвери можуть залучатися конкурентами для формування конкурентної стратегії при кінцевій меті максимізації вартості. Ввівши існуючу модель до теорії ігор, отримаємо інтегровану методику формування конкурентної стратегії за допомогою теорії ігор, за якої поєднуються класичні та оновлені елементи: конкуренти у ролі гравців здійснюють ходи на конкурентному ринку з метою досягнення максимальної економічної доданої вартості, оперуючи драйверами показника економічної доданої вартості та їх ключовими факторами.

Сформований метод застосування теорії ігор дозволить створити модель конкурентної поведінки, яка враховуватиме глобальні цілі – максимізацію вартості компанії, обґрунтовуючи нерациональні з точки зору максимізації прибутку конкурентні ходи раціональністю з точки зору нарощення вартості компанії, надаючи таким чином прогноз конкурентного ринку нового рівня.

Література

1. *Портер М.* Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов. / Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 234 с.
2. *Васильев В.А.* Модели экономического обмена и кооперативные игры. – Новосибирск: Изд-во НГУ, 1984. – 96 с.
3. *І. М. Свідерська*, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів підприємств, ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". Економічна доана вартість: теоретичні аспекти обрахунку та використання показника // Економіка та держава № 11/201, УДК 336.76
4. *В.Р. Шевчук, Л.І. Чернобай.* Концепція управління фінансами підприємства на базі економічної доданої вартості/ В.Р. Шевчук, Л.І. Чернобай.// Львівський національний університет імені Івана Франка ,Національний університет "Львівська політехніка" 2007, УДК 658.15

УДК 338.2 338.3

Тимощук Тетяна Василівна
асистент кафедри економіки підприємств
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
kneuttv@gmail.com
Шпак Анастасія Олександрівна
студентка ФЕтаУ, 2 курсу, 4 групи
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
shpak_asya01@ukr.net

ИНТЕЛЕКТУАЛЬНЫЙ КАПИТАЛ ЯК ДЕТЕРМИНАНТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЙ КАПИТАЛ КАК ДЕТЕРМИНАНТА ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

INTELLECTUAL CAPITAL AS A DETERMINANT OF INNOVATION ACTIVITY OF ENTERPRISE

Анотація. В тезах висвітлено роль інноваційної діяльності в підвищенні конкурентоспроможності підприємств. Розглядається вплив інтелектуального капіталу в інноваційній діяльності підприємства. Описано важливість інвестицій в розвиток ІТ-сектору в Україні.

Аннотация. В тезисах освещена роль инновационной деятельности в повышении конкурентоспособности предприятий. Рассматривается влияние интеллектуального капитала в инновационную деятельности предприятия. Описана важность инвестиций в развитие ИТ-сектора в Украине.

Abstract. The text is about a role of innovation in higher competitiveness of enterprises. The impact of intellectual capital in the innovation of the company. According to the text the importance of investment in the IT sector in Ukraine.

В умовах сьогодення інтелектуальний капітал є однією з найголовніших основ успішної діяльності підприємства. Науково-технічний розвиток і соціально-економічний прогрес нерозривно пов'язані з накопиченням знань, які є інтелектуальною цінністю нації. Як свідчить світовий досвід, інноваційна модель розвитку ефективно функціонує завдяки впровадженню і активному використанню результатів інтелектуальної діяльності. Виходячи з такого положення, можна стверджувати, що все більша кількість індивідів, зайнятих у сферах, які безпосередньо пов'язані з використанням і впровадженням здобутків інноваційної діяльності, становлять основний прошарок населення, що сприяють не тільки техніко-технологічному, але й економічному зростанню, переходу на новий, більш розвинений рівень суспільного життя.

Вивченням поняття інтелектуальний капітал займалися багато вчених, зокрема й українські науковці, однак незважаючи на досить широкий обсяг трактування даного поняття, єдиної дефініції цього поняття досі не існує. Серед вчених, які займалися вивченням зазначеного поняття, можна виокремити наступних: Е. Брукінг, Г. Беккер, А. Стюарт Томас, В. Л. Іноземців, О. О. Стрижак, Б. Б. Леонтьєв, М. А. Ескіндаров, А. Чухно та інші. Крім того, методологія дослідження інтелектуального капіталу при детальному розгляді і оцінці її аспектів має певні протиріччя та відмінності, тому потребує різностороннього розгляду та вивчення для розуміння сукупності факторів, які у подальшому даватимуть змогу ідентифікувати та оцінити його складові і, безпосередньо, виявити переваги інтелектуального капіталу, які демонструють, що саме цей вид капіталу є детермінантом інноваційної діяльності підприємства.

Перш за все, необхідно визначитись із поняттями інтелектуального капіталу та виокремити із всієї сукупності єдине, більш прийнятне для загального розуміння визначення, з якого ми будемо виходити при подальшому розгляді даного питання. Таким чином, будемо вважати, що сутність інтелектуального капіталу визначається системою інтелектуальних цінностей, яка представлена нагромадженими знаннями, інформацією, нематеріальними активами, досвідом, набутими та вродженими здібностями, які у процесі стійкої взаємодії між індивідами у процесі його відтворення, що в своїй основі має тривалий розвиток технологічної та наукової бази, покликана забезпечувати конкурентоспроможні переваги виробництва визначених товарів та послуг задля отримання найвищих прибутків та доходу від підприємницької діяльності.

Якщо визначати інноваційну діяльність підприємства як сукупність певних процесів направлених на створення, впровадження і використання новітніх досліджень та досягнень НТП задля отримання конкурентних переваг і, відповідно, вищих прибутків, то можна зазначити, що інтелектуальний капітал є інструментом, завдяки якому підприємство може покращувати свою інноваційну діяльність, що виведе підприємство на новий рівень функціонування.

Переймаючи досвід один одного, розвинені країни світу чітко розуміють, що людські ресурси, як найдинамічніша складова інтелектуального капіталу, основа розвитку підприємства в умовах посиленої конкурентної боротьби підприємств. Тому витрати на розширення інтелектуальної бази та впровадження інновацій є нічим іншим як інвестиціями у розвиток, які принесуть значно більший прибуток, ніж мають підприємства, які не використовують цих можливостей.

Україна намагається не відставати від світових тенденцій розвитку. За останні роки ІТ-сектор набув особливого розвитку і став однією з найбільших індустрій країни, тому на його прикладі, ми розглянемо наскільки важливим є інтелектуальний капітал українських фахівців для розвитку інноваційної діяльності підприємств і які позитивні наслідки це має для країни в цілому. За різними даними, ще у 2015 році обсяг експорту ІТ-продукції становив від 2 до 2.5 мільярдів доларів [3; 4]. Разом з тим, значно зростає рівень фахівців, які працюють у цій сфері, розробляючи програмне забезпечення і займаючись інноваційними проектами. Доходи в ІТ-секторі неупинно зростають, саме тому ця сфера діяльності потребує все більшої кількості людського інтелектуального капіталу, тобто освічених фахівців. Рівень освіти в Україні в цій сфері однозначно знаходиться на досить високому рівні, про що свідчить той факт, що за останні декілька років майже десять тисяч молодих фахівців емігрували до країн Європи та США і це все при тому, що Україна відчайдушно потребує спеціалістів. Налічуючи майже сто тисяч осіб зайнятих в ІТ, індустрія розвивається настільки швидко, що в діапазоні найближчих п'яти років потребуватиме збільшення кількості робітників вдвічі [4]. Зда-

валося б, що з таким стрімким зростанням попиту на інтелектуальний капітал, який мають в своєму розпорядженні фахівці з ІТ, високі зарплати і можливості, які компанії пропонують, залучити ще сто тисяч кваліфікованих кадрів не буде складним завданням, однак, потрібно зважати на те, що не тільки міграція населення стримує швидкий розвиток ІТ-галузі, але й той фактор, що українські компанії змушені конкурувати не тільки між собою за кращих робітників, а ще й з іноземними фірмами, які так само потребують наших спеціалістів.

Основною рушійною силою інноваційної діяльності є конкуренція, яка примушує підприємців шукати нові шляхи для забезпечення кращої діяльності свого підприємства, покращувати виробничий процес і впроваджувати нові розробки у виробництво. Інтелектуальний капітал і інноваційна діяльність є нерозривними категоріями. Будучи детермінантом інноваційної діяльності, інтелектуальний капітал, а саме залучення і використання ресурсів людського інтелекту на підприємство, демонструє ефективність таких дій. Порівняно з провідними світовими компаніями, які залучають інтелектуальний капітал у підприємство, українські підприємства, недооцінюючи його роль, втрачають великі можливості для розвитку і економічного зростання підприємства, залишаючись на нижчих позиціях економічного зростання, ніж могли бути, однак сучасна сфера ІТ-технологій доводить, що Україна намагається не відставати від світових тенденцій і залучати інтелектуальний капітал для покращення діяльності своїх підприємств, виступаючи на гідному рівні на світовій арені.

Література

1. *Жарінова А. Г.* Інновація як форма реалізації інтелектуального капіталу [Електронний ресурс] / А. Г. Жарінова // Ефективна економіка. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2292>.
2. *Козик В.В., Пайкова Л.А., Давиденко Н.Б.,* Міжнародні економічні відносини, навч. посіб. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Знання-Прес, 2002. — 406 с
3. *Кабачинський І.* Розумні гроші: наскільки вигідні інвестиції в українські ІТ-проекти [Електронний ресурс] / І. Кабачинський, А. Андрусак // Forbes Україна. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://forbes.net.ua/ua/magazine/forbes/1412695-rozumni-groshi-naskilki-vigidni-investiciyi-v-ukrayinski-it-proekti>.
4. *Абибок Ю.* Український ІТ-бізнес: історія успіху, яка може не розпочатися [Електронний ресурс] / Юлія Абибок // РБК — Україна. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://daily.rbc.ua/ukr/show/ukrainskiy-it-biznes-istoriya-uspeha-kotoraya-1432713481.html>.

УДК 330.341.1:631.15(477)

Волощук Віталій Ростиславович

к.е.н., асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

ПДАТУ,

vit_kp@ukr.net

Волощук Юлія Олександрівна

к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ПДАТУ,

yuliya_kp@ukr.net

АКТИВІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ

АКТИВИЗАЦИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ АГРОБИЗНЕСА

ACTIVATION OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF AGRIBUSINESS

Анотація. Проаналізовано тенденції та алгоритм розробки економічної стратегії активізації інноваційного розвитку агробізнесу на середньострокову перспективу.

Аннотация. Проанализированы тенденции и алгоритм разработки экономической стратегии активизации инновационного развития агробизнеса на среднесрочную перспективу.

Annotation. The tendencies and the algorithm for the development of the economic strategy for activating the innovative development of agribusiness are analyzed for the medium term.